

CUAC
CU ALTE CUVINTE

**JOCUL
EMOȚIILOR**

OVIDIURO

Stelaluna

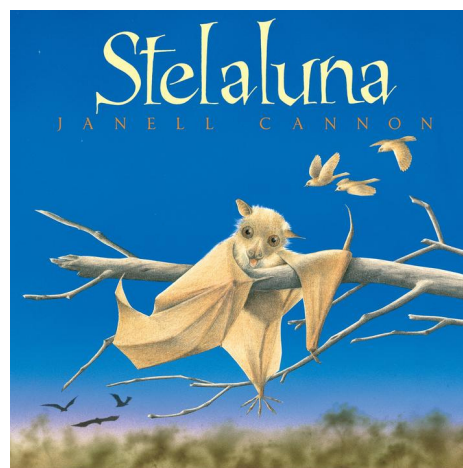
J A N E L L C A N N O N

GHID DE ACTIVITĂȚI
pentru grădiniță

GHID DE ACTIVITĂȚI DE LECTURĂ

Recomandări pentru grădiniță.

DESPRE POVESTE

Într-o noapte, Mama Liliac și puiul ei pleacă să caute de mâncare, când o bufniță ieșită la vânătoare îi atacă fără milă. Despărțită de mama ei, micuța Stelaluna are destul noroc cât să aterizeze într-un cuib de păsări. Deși e nevoită să mănânce gândaci și alte chestii târâtoare, când ea nu măncase decât mango toată viața ei, micuța încearcă să facă față. Noaptea e însă plină de neprevăzut și, odată cu lăsarea întunericii, pentru Stelaluna surprizele se țin lanț.

TEME ABORDATE

#diferențe #asemănări #natură #lilieci

ÎNAINTE DE LECTURĂ

ACTIVITATEA 1

Coperți vorbărețe

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să învețe să citească imaginile unei cărți.

OBIECTIVE

Copiii:

- dau sens imaginilor din perspectiva cunoștințelor și experiențelor proprii;
- își dezvoltă spiritul de observație și imaginația.

CUM PROCEDĂM?

În această activitate, ne vom concentra pe lectura copertii 1 și a paginii de titlu.

Începeți prin a citi titlul cărții. Puneți-le următoarele întrebări pentru a le trezi curiozitatea despre povestea pe care o vor asculta.

Este ocazia ideală de a-i invita pe copii să facă propriile predicții și observații și să-și pună propriile întrebări, în loc de a le face o analiză a copertii din punctul de vedere al unui adult.

Coperta 1

Ce vedeți pe copertă?

De ce credeți că acest pui de liliac stă așa (se prinde de creangă cu aripile)? Credeți că e poziția lui obișnuită?

Ce vedeți în fundal /în spatele liliacului?

Pagina de titlu

Ce vedeți pe pagina de titlu?

Cum stă puiul de liliac de data aceasta?

Oare de ce îl vedem stând atât cu capul în jos, cât și cu aripile prinse de creanga copacului?

ÎNAINTE DE LECTURĂ

ACTIVITATEA 2

Mici detectivi

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să învețe să citească informațiile pe care le dau imaginile unei cărți.

OBIECTIVE

Copiii:

- descoperă diferențe și asemănări între păsări și lilieci prin explorarea ilustrațiilor.
- își dezvoltă spiritul de observație.

CUM PROCEDĂM?

Ce asemănări și deosebiri găsiți între lilieci și păsări?

START: Ce știți despre lilieci?

DESCOPERĂ: Ce ne învață autoarea cărții despre lilieci?

EXPLOREAZĂ: Ce asemănări și deosebiri putem găsi între lilieci și păsări?

Pentru a identifica asemănările și deosebirile puse în evidență în carte, arătați-le cu precădere ilustrațiile de la paginile menționate și ghidați activitatea cu întrebări ajutătoare.

În această etapă, lucrați cu copiii doar pe baza ilustrațiilor.

START: Începeți prin a-i întreba ce știu despre lilieci, activându-le astfel cunoștințele generale.

DESCOPERĂ: Răsfoiți cartea fără nicio explicație sau întrebare ajutătoare din partea dumneavoastră și lăsați-i să găsească elemente de răspuns, pe baza ilustrațiilor din carte.

EXPLOREAZĂ: Întrebări ajutătoare.

Ilustrații pag. 5, 29, 31 : Cum stau liliecii pe crengile de copac?

Ilustrație pag. 17: Cum stau păsările pe crengile de copac?

Ilustrație pag. 15: Ce au în comun liliecii și păsările?

(răspuns așteptat: Ambii au aripi și pot zbura)

Ilustrații pag. 3, 23, 33: Când zboară liliecii? Pe timp de zi sau de noapte?

(Răspuns așteptat: noaptea)

Ilustrația pag. 39: Dar puii de păsări?

Ilustrația pag 11: Ce mănâncă în general păsările?

Ilustrația pag 35 : Dar liliecii?

(Copiii vor spune probabil fructe, însă puteți să le explicați că în imagine este un fruct de mango)

*prima pagină numerotată e cea cu textul "Într-o pădure toridă..."

ÎN PLUS: Întrebați-i ce vor să mai știe despre lilieci. Găsiți note explicative despre lilieci la sfârșitul cărții.

ÎN TIMPUL LECTURII

CUM PROCEDĂM?

Pentru citirea cu voce tare există câteva recomandări generale și specifice (pauze, dialog, predicție, intonație accentuată, indicare imagini sau cuvinte, comunicare non-verbală etc), acestea variind în funcție de structura și conținutul cărții, copilul sau grupul de copii cu care citim, de ceea ce vrem să îi învățăm pe copii.

Enumerăm mai jos câteva recomandări generale:

1. Îndreptați cartea spre copii:

- Pentru a înțelege textul, copiii mici au nevoie să vadă ilustrațiile

2. Prezentați titlul cărții, numele scriitorului și pe cel al ilustratorului:

- Citiți titlul cărții și spuneți-le că, pe lângă imaginea de pe copertă, acesta oferă indicii despre poveste;
- Spuneți-le că această carte a fost scrisă și ilustrată de aceeași autoare. Janell Cannon este o autoare din Statele Unite ale Americii, multipremiată și apreciată în toată lumea pentru cărțile sale.

3. Citiți cu intonație și rar:

- Citiți textul cu voce expresivă, mai rar la primele pagini pentru a capta atenția copiilor și a le permite să „intre” în poveste;
- Dacă vreți să accentuați direcția de citire a textului, la primele pagini puteți urmări cu degetul textul, cuvânt cu cuvânt, expresie cu expresie, pe măsură ce citiți.

4. La final, discutați pe scurt despre impresiile copiilor și cereți-le să exprime liber ce imagini mentale au construit, ce le-a îngreunat înțelegerea, ce au anticipat etc.

DUPĂ LECTURĂ

ACTIVITATEA 3

Morișca cu întrebări

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să identifice personajele, locul acțiunii și evenimentele principale din poveste.

OBIECTIVE

Copiii :

- structurează elementele poveștii (oral);
- repovestesc o poveste audiată, folosindu-se de repere vizuale.

CUM PROCEDĂM?

a. Cereți-le să repovestească cele întâmplate, pe baza ilustrațiilor. În funcție de ilustrații, puneți-le întrebări ajutătoare. De exemplu:

Pag. 3: Ce se întâmplă cu Stelaluna și mama ei?

Pag. 7: Unde aterizează Stelaluna?

Pag. 13: De ce o ceartă Mama Pasăre pe Stelaluna?

Pag. 15: Ce descoperă Stelaluna? Ce face?

Pag. 23: Alături de cine este Stelaluna în această ilustrație?

Pag. 25-27: Ce descoperă Stelaluna despre ea, alături de familia sa naturală?

Pag 29: La cine se duce în vizită Stelaluna în ziua următoare?

Pag 31: De ce Stelaluna îi ține pe puii de pasăre de picioare?

Pag 33: Ce este deosebit în prietenia dintre acești pui?

b. Stelaluna este o poveste frumoasă, însă este complicată. O puteți împărți în 3 părți, care să rezume ce se întâmplă în poveste. Vom numi cele 3 părți:

ÎNCEPUT

- Ce se întâmplă la începutul poveștii?

MIJLOC

- Cu ce problemă se confruntă Stelaluna? Cum este rezolvată această problemă?

SFÂRȘIT

- Ce se întâmplă la sfârșitul poveștii?
- Cum sunt conectate începutul și sfârșitul poveștii?

ACTIVITATEA 4

Intră în poveste

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să își dezvolte mai multe niveluri de comprehensiune a cărții prezentate.

OBIECTIVE

Copiii :

- identifică elemente din textul lecturat;
- conectează două sau mai multe elemente din text;
- își folosesc cunoștințele și experiențele de viață pentru a da sens celor întâmplate.

CUM PROCEDĂM?

Daca este nevoie, recitiți cartea de la început la sfârșit, fără să întrerupeți lectura cu întrebări sau comentarii adresate copiilor. După lectură, puneți-le câteva întrebări generale și foarte simple, astfel încât să vă asigurați că au înțeles povestea.

Recitiți povestea/fragmente din poveste atunci când este nevoie.

Treceți de la întrebări concrete la unele mai abstracte, folosind metoda RIR (Raphael și Au, 2005), descrisă în **anexa 1**.

Mai jos, câteva exemple de întrebări din fiecare categorie. Nu ezitați să puneți și alte întrebări, în funcție de vârsta copiilor.

DOAR TU

- Ai simțit vreodată că ești foarte diferit de un prieten, dar că în același timp sunteți totuși asemănători, precum Stelaluna, Fâlfâiel, Ciripel și Fluturel?

GÂNDEȘTE ȘI CAUTĂ

Cum s-a reîntâlnit Stelaluna cu mama ei?

ÎN CAPUL MEU

Tu ce-ai fi făcut în locul puiului de liliac dacă ai fi aterizat într-un cuib de păsări cu obiceiuri atât de diferite de ale tale?

DOAR TU

Ai simțit vreodată că ești foarte diferit de un prieten, dar că în același timp sunteți totuși asemănători, precum Stelaluna, Fâlfâiel, Ciripel și Fluturel?

ACTIVITATEA 5

Lecția celor 4 prieteni

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să identifice mesajul/morala poveștii și să exprime în mod concis ideea centrală a poveștii.

OBIECTIVE

Copiii :

- exprimă oral, în mod cât mai concis, mesajul poveștii.

CUM PROCEDĂM?

Alegeți propoziția care rezumă cel mai bine lecția pe care au învățat-o cei patru prieteni.

- Nu e nevoie să fim asemănători pentru a fi prieteni.
- Stelaluna a înțeles de ce nu îi plăceau gândacii.
- Ciripel, Fâlfâiel și Fluturel se simțeau cu susul în jos printre lilieci.

Această carte este o ocazie minunată de a vorbi despre prietenie și felul în care se leagă prietenii, dincolo de diferențe. Puteți începe discuția de la diferențele și asemănările între Stelaluna și prietenii ei, pe care copiii le-au identificat în activitățile precedente.

Așa cum am văzut, cartea arată o mulțime de diferențe și asemănări între lilieci și păsări.

După discuție, copiii aleg propoziția care rezumă cel mai bine "lecția" cărții.

ACTIVITATEA 6

Ajutați-o pe Mama Pasăre să-și crească puiul adoptat!

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să contribuie la poveste cu propria imaginație.

OBIECTIVE

Copiii :

- își îmbogățesc cunoștințele generale cu informații despre hrana liliecilor.
- creează pe baza cărții.

CUM PROCEDĂM?

Mama Pasăre a adoptat-o pe Stelaluna și a hrănit-o, ca pe puii ei, cu gândaci și râme. Voi ați învățat că liliecii iubesc fructele dulci, florile și nectarul. Ajutați-o pe Mama Pasăre să-i aducă hrana care îi place.

Imaginați-vă un meniu de 3 (sau 5) zile pentru Steluluna și desenați fructele/florile la care v-ați gândit.

Puteți folosi **anexa 2**.

ACTIVITATEA 6

Diferiți, dar asemănători

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să înțeleagă că, deși suntem diferiți, facem lucruri diferite și avem opinii diferite, putem fi prieteni și avea grijă unul de celălalt.

OBIECTIVE

Copiii :

- învață să interacționeze pozitiv și cu grijă cu persoane care sunt diferite.

CUM PROCEDĂM?

START: Descoperă tabelul și creează o legendă cu niște mici simboluri pentru a exprima: îi place 😊 /nu-i place ☹; zi ☀/noapte 🌙 ; capul în sus ↑ /capul în jos ↓

DESCOPERĂ: Ascultă din nou povestea cu atenție și fii atent la ce părere au Stelaluna, puii de pasăre și Mama Pasăre despre următoarele trei aspecte: mâncatul de gândaci, ora de somn și zburatul pe timp de noapte.

EXPLOREAZĂ:

- Ce gust crede Stelaluna că au gândacii? Dar Fâlfâiel, Criripel și Fluturel? Dar Mama Pasăre? (de ce își hrănește puii cu gândaci și insecte?)
- Cum doarme Stelaluna în mod natural? Dar Fâlfâiel, Criripel și Fluturel? Ce părere are Mama Pasăre despre dormitul cu capul în jos? (completați tabelul cu desene în funcție de părerea fiecăruia)
- Când zboară Stelaluna în mod natural? Dar Fâlfâiel, Criripel și Fluturel? Dar Mama Pasăre? (completați tabelul cu desene în funcție de părerea fiecăruia)

E RÂNDUL TĂU

Dă exemplul unei persoane (din familie sau dintre prieteni, colegii de la grădiniță) care face un lucru complet diferit față de tine, dar care te iubește și pe care o iubești/cu care ești prieten(ă).

Creează un semn al prieteniei și pune-l în partea de jos a tabelului, alături de care îi vei desena pe cei patru prieteni.

Personajele din Stelaluna (Stelaluna; Fâlfâiel, Criripel și Fluturel; Mama Pasăre) au puncte de vedere foarte diferite în legătură cu mai multe subiecte, cum ar fi mâncarea de insecte, modul în care ar trebui să doarmă noaptea și zborul pe timp de zi/noapte și totuși ei sunt prieteni și au grijă unul de celălalt. Opiniile lor se bazează pe ceea ce li se pare normal și fac în mod natural fiecare.

Puteți începe această lecție învățându-i pe copii ce este un punct de vedere și explicând că autorul spune adesea o poveste din punctul de vedere al unui personaj.

Folosiți tabelul din **anexa 3**.

ACTIVITATEA 7

Noi obiceiuri

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să înțeleagă că fiecare are o identitate proprie și obiceiuri specifice, pe care de cele mai multe ori le împărtășește cu familia sa.

OBIECTIVE

Copiii :

- identifică diferitele sentimentele ale puiului de liliac, în funcție de situație.
- identifică caracteristici proprii.

CUM PROCEDĂM?

START: Ascultă din nou povestea și fii atent la felul în care în se schimbă sentimentele puiului de liliac și starea sa de spirit.

DESCOPERĂ/REMEMOREAZĂ: Ce se întâmplă la începutul, mijlocul și sfârșitul poveștii?

EXPLOREAZĂ:

- Cum se simte Stelaluna la începutul poveștii, când e cu mama ei? De ce se simte așa?
- Cum se simte Stelaluna la mijlocul poveștii, alături de puii pasăre și Mama Pasăre?
- De ce se simte așa?
- Cum se simte Stelaluna la mijlocul poveștii, alături de familia ei de lilieci?

E RÂNDUL TĂU: Ți s-a întâmplat vreodată să stai departe de familia ta, o perioadă? Dacă da, cum te-ai simțit și ce a fost diferit departe de familia ta? (numiți lucruri concrete).

Explicați copiilor că fiecare poveste are un început, un mijloc și un sfârșit. După ce le recitiți cartea, ajutați-i să identifice cele trei părți ale poveștii.

Citiți-le copiilor cele 4 cuvinte/scurte afirmații care exprimă sentimentele puiului de liliac în fiecare parte a poveștii și întrebați-i care sunt cele corecte. Înconjurați răspunsurile corecte.

De fiecare dată, cereți-le să se mai gândească la un sentiment pe care să-l adaugați în fiecare parte a posterului.

Puteți folosi **anexa 4**.

JOCUL
EMOȚIILOR

ACTIVITATEA 8

Fiecare e special în felul său!

Scopul acestei activități este ca preșcolarii să înțeleagă că toți oamenii sunt capabili și inteligenți dacă au șansa de a-și exersa abilitățile cu care au fost înzestrați.

OBIECTIVE

Copiii :

- devin conștienți de faptul că abilitățile noastre sunt diferite și că fiecare este inteligent în felul său.

CUM PROCEDĂM?

START: Spuneți-le copiilor povestea următoare:

Un profesor are următorii elevi: o maimuță, un elefant, o focă, un delfin, o cârțiță care se pregătesc pentru un concurs.

Le spune: "Ca să fiu corect cu toți elevii, toată lumea trebuie să facă același lucru: să vă urcați în copacul din spatele vostru."

- Cine credeți că va reuși să urce în copac?
- Credeți că este corect ce le-a cerut profesorul tuturor?

DESCOPERĂ: Descoperă animalele de pe afiș și numește-le.

EXPLOREAZĂ: Asociază-le cu mediul/locul în care pot să-și manifeste cel mai bine abilitățile cu care au fost înzestrate.

E RÂNDUL TĂU: Gândește-te la un prieten sau mai mulți. Numește lucru pe care tu știi să-l faci bine, iar prietenul tău, mai puțin. De asemenea, gândește-te la un lucru pe care prietenul tău îl face cu ușurință, iar ție îți este greu.

Ajutați-i pe copii să găsească o caracteristică specifică fiecărei specii de pe afiș - **anexa 5**. Dați un exemplu, astfel încât să modelați răspunsul copiilor.

Metoda Relația Întrebare - Răspuns

Prin activitatea intitulată „Intră în poveste”, abordăm metoda RIR (relația întrebare - răspuns) - o strategie de comprehensiune care sprijină copiii în înțelegerea textelor prin solicitarea de a răspunde/ formula ei înșiși diferite tipuri de întrebări (Raphael și Au, 2005).

Strategia presupune formularea a patru tipuri de întrebări:

- A) „Chiar acolo”: aceste întrebări sunt de tipul celor pentru care răspunsurile se vor regăsi integral în textul lecturat, iar copiii vor trebui doar să localizeze răspunsurile. Pentru cei care întâmpină dificultăți în comprehensiune, chiar și aceste întrebări ușoare pot prezenta o provocare.
- B) „Gândește și caută”: aceste tipuri de întrebări necesită combinarea informațiilor oferite în mai multe locuri în text pentru formularea răspunsului. Bazându-se în principal pe informațiile din text, copiii trebuie să conecteze două sau mai multe idei din text.
- C) „Autorul și tu”: aceste întrebări se bazează pe informații oferite în text, dar copiii trebuie să lege acele informații de experiența lor proprie. Deși răspunsurile nu apar în text, aceștia trebuie să citească textul pentru a putea răspunde la ele, trebuie deci să proceseze textul dincolo de nivelul literal sau de inferență.
- D) „Doar tu”: aceste tipuri de întrebări de fapt nu necesită citirea/audierea textului, deoarece ar putea răspunde la ele și dacă nu ar fi luat la cunoștință conținutul ideatic al textului. Pentru a răspunde, trebuie să facă apel la cunoștințele și experiențele lor de viață.

MENIU SPECIAL

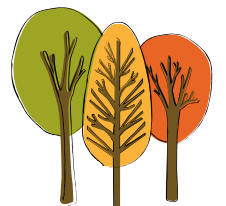
LUNI

MARȚI

MIERCURI

JOI

VINERI

JOCUL
EMOȚIILOR

MÂNCATUL DE

CU CAPUL ÎN
SUS/ÎN JOS

ZBURATUL

LEGENDE

- Îi place
- Nu-i place
- Zi

- Noapte
- Capul în sus
- Capul în jos

SIMBOLUL
PRIETENIEI

IUBITĂ
RESPINSĂ
SE SIMTE ÎN SIGURANȚĂ
ZBOARĂ ZIUA

FERICITĂ
NU ÎI PLACE CE MĂNÂNCĂ, DAR ESTE
HRĂNITĂ LA FEL CA ȘI PUII DE PASĂRE.
SE COMPORTĂ CA O PASĂRE.
SE SIMTE DIFERITĂ.
SPERIATĂ.

ZBOARĂ NOAPTEA.
TRISTĂ
MĂNÂNCĂ FRUCTE.
ZBOARĂ NOAPTEA.
FERICITĂ
SE CUNOAȘTE MAI BINE PE SINE.

JOCUL
EMOȚIILOR

